

Tillsynen över social- och hälsovårdstjänster- aktuellt från Finland

Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) har som uppgift att övervaka verksamheten inom social- och hälsovården, alkoholförvaltningen samt miljö- och hälsoskyddet. Valvira beviljar tillstånd inom social- och hälsovårdens förvaltningsområde och handleder regionförvaltningsverken i syfte att skapa enhetlig tillstånds-, styrnings- och tillsynspraxis i hela landet.

Antalet oavgjorda **tillsynsärenden inom hälsovården** har minskat kraftigt i alla kategorier från år 2014 och början av år 2015. Inom tillsynen över socialvården kan samma utveckling skönjas, även om det mindre antalet tillsynsärenden inom socialvården medför att förändringen inte är lika kraftig. Den genomsnittliga handläggningstiden för klagomål har även minskat. Bakom de goda resultaten ligger en utveckling av behandlingsprocesserna för tillsynsärenden och ändringar i förvaltningslagen som trädde i kraft i september 2014. Ändringarna i förvaltningslagen ger tillsynsmyndigheterna en större prövningsrätt vid behandlingen av anförda förvaltningsklagan och gör det möjligt att behandla ärenden, som inte kräver omfattande och detaljerad utredning, i en mera summarisk process.

Under år 2014 beredde vi i samarbete med regionförvaltningsverken ett nytt riksomfattande **tillsynsprogram för social- och hälsovården**, vilket publicerades i januari 2015. Akutvården, väntetider inom hälso- och sjukvården, förebyggande vård för barn och unga, iakttagande av tidsfrister inom barnskyddet och vid utkomststöd samt äldreomsorgen är i fokus för tillsynen år 2015. I all vår verksamhet betonar vi att verksamhetsutövarnas egentillsyn säkerställs och främjas och detta framhävs även i tillsynsprogrammet.

Antalet anmälan om **allvarliga risksituationer för medicintekniska produkter** har fortsatt att öka. Detta beror bland annat på att man effektivt har riktat information i ärendet till yrkesutbildade personer och verksamhetsenheter inom hälso- och sjukvården. En annan orsak är att medicintekniska produkter kräver allt mer kunskap av användaren.

Antalet **tillståndsbeslut inom den privata social- och hälsovården** har även ökat. Tillväxten har påverkats i synnerhet av att företagen i allt större utsträckning ägs av riksomfattande aktörer.

Biobankerna är av central betydelse för den medicinska forskningen. Valvira styr och tillsynar även biobankernas verksamhet och upprätthåller det nationella biobanksregistret. Finlands sjätte registrerade biobank inledde sin verksamhet i juli 2015.

Valvira beredde på hösten 2014 ett program för att **anpassa ekonomin och verksamheten till en stramare ekonomi och minskande resurser**. I början av år 2015 genomfördes en organisationsgranskning med vilken eftersträvas bättre koordination mellan tillståndsförvaltningen, styrningen och tillsynen samt starkare koppling mellan den planerliga och den reaktiva tillsynen, och överlag en optimering av verksamheten och dess genomslagskraft. En extern utredning av Valvira gjordes på våren 2015 på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet. Enligt utvärderingsrapporten utvecklas Valvira i rätt riktning och dess övergripande genomslagskraft är god med beaktande av tillgängliga resurser, uppgiftsområdets omfattning och det växande antalet ärenden som ska behandlas.

Valviras uppgifter, roll och ställning i egenskap av centralt ämbetsverk som verkställer och styr tillsynen kommer i framtiden att påverkas kraftigt av **social- och hälsovårdsreformen**, reformen av central- och regionförvaltningen, minskningen av kommunernas uppgifter och skyldigheter, målet att skapa smidigare författningar samt många andra av nuvarande regerings strategiska målsättningar och spetsprojekt.